

Taalpost 1121

woensdag 29 december 2010

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: [Genootschap Onze Taal](#)

1. De taallinks van het jaar

i. Taalkater van het jaar

Het werkwoord *ontvrienden*, een van de woorden van het jaar 2009, kwam al in de zeventiende eeuw voor (en een ander woord van 2009, *twitteren*, al in de negentiende eeuw), meldt de [Taaladviesdienst](#).

ii. Taalverjaardag van het jaar

De Nederlandse Taalunie viert haar dertigjarig bestaan en lanceert de website [De Wereld Van De Nederlandse Taal](#).

iii. Taalscheppers van het jaar

De derde cd van De Jeugd van Tegenwoordig verschijnt – drie taalgebruikers die zo ongekend creatief zijn dat ze de grens van de verstaanbaarheid regelmatig onbekommerd overschrijden. ([Video 'Sterrenstof' van De Jeugd van Tegenwoordig.](#))

iv. Taalbibliotheek van het jaar

Taaljournalist Ewoud Sanders zet bijna al zijn boeken over taal [online](#), zodat mensen ze gratis kunnen downloaden.

v. Taalgedicht van het jaar

Ter gelegenheid van de duizendste editie van Taalpost schrijven de dichter Ingmar Heytze en 198 lezers het duizendregelige gedicht [Dit is mijn taal](#).

vi. Taalarchaïsme van het jaar

[Lidwoord is bezig te verdwijnen](#), constateert columniste Aleid Truijens.

vii. Taalmeldpunt van het jaar

Taalgebruikers melden op [Meldpunt Taal](#) massaal welk taalgebruik hun opgevallen is.

viii. Taalboek van het jaar

Zoals bijna ieder jaar heeft Nicoline van der Sijs ook nu weer het indrukwekkendste Nederlandstalige boek over taal geschreven: [Nederlandse woorden wereldwijd](#), over de woorden die het Nederlands heeft uitgeleend aan andere talen.

ix. Taaltwitteraar van het jaar

Het [Neerlandsch Genootschap ter bevordering van het Belegen Woord](#) zendt u desgewenst elk etmaal een missive.

x. Taalruzie van het jaar

Professor Helen de Hoop is het oneens met minister Ronald Plasterk in het televisieprogramma [De wereld draait door](#).

xi. Taalinterview van het nieuwe jaar

In het januarinummer 2011 van *Onze Taal* staat een uniek interview van VRT-journaliste Martine Tanghe met de Belgische prinses Mathilde.

Lees het nu al op de [website van Onze Taal](#).

De [nieuwe Onze Taal](#) bevat een dubbele aflevering van 'Ruggespraak' vanwege het twintigjarig bestaan ervan. En verder: Aaf Brandt Corstius als nieuwe columniste, een nieuwe serie over het Nederlands vergeleken met andere talen, een artikel over evolutionaire taalkunde en aandacht voor stotteren en broddelen. [Word lid!](#)

2. Herhaling: steun aan Taalpost

Drie keer per week krijgt u, net als bijna 20.000 andere abonnees, Taalpost gratis in de bus. Het Genootschap Onze Taal doet dat uit idealisme: we vinden het belangrijk dat gratis informatie over taal op zo veel mogelijk manieren onze lezers bereikt. We willen Taalpost voor iedereen toegankelijk houden.

Onze Taal werkt zonder subsidie en hanteert een relatief lage contributie. Of u nu lid bent of niet, een extra gift kunnen we goed gebruiken om Taalpost en andere activiteiten in stand te houden. Een gift kunt u overmaken op rekening 3110100 t.n.v. Genootschap Onze Taal in Den Haag. Meer informatie leest u op [onzetaal.nl](#).

Bent u nog geen lid van Onze Taal? Dan kunt u natuurlijk ook nog altijd [lid worden](#). Of u kunt iemand anders een [cadeau-abonnement](#) geven. Hartelijk dank voor uw steun!

3. Taalpost in de kerstweek

Tussen Kerst en Nieuwjaar verschijnt alleen deze speciale editie van Taalpost. De eerstvolgende gewone editie verschijnt op maandag 3 januari. Wij wensen alle lezers een gelukkig 2011.

De gratis e-mailnieuwsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Aanmelden of afmelden als abonnee: www.taalpost.nl. Archief: www.taalpost.nl/texts/archief.html.

Taalpost 1120

vrijdag 24 december 2010

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: [Genootschap Onze Taal](#)

1. Taalnieuws

- De Cherokee-indianen gaan samenwerken met computerfabrikant Apple om hun taal op de iPhone te krijgen.

(Bron: [Associated Press](#))

- Wetenschappers laten door genetische manipulatie een muis zingen en hopen zo beter te begrijpen hoe menselijke taal is ontstaan.

(Bron: [Scientias](#))

- Volgens weer ander onderzoek kennen honden die goed getraind zijn net zo veel woorden als een driejarig kind.

(Bron: [New Scientist](#))

2. Spel van de maand / onderzoek van de week: Sprog

'[Sprog](#)' is een combinatie van een internetonderzoek en een internetspel dat ontwikkeld is aan de Radboud Universiteit Nijmegen. Deelnemers krijgen opdrachten die ze alleen kunnen uitvoeren door met andere deelnemers te communiceren. Ze kunnen dit echter alleen doen in een door de makers bedachte taal. Op deze manier hoopt men in Nijmegen niet alleen de liefhebbers van computergames te amuseren, maar tegelijkertijd iets te leren over de manier waarop taal ontstaan is en zich heeft ontwikkeld.

Volg Onze Taal ook op [LinkedIn](#) en [Twitter](#).

3. Extra: vertaalwedstrijd

Er is misschien geen intensievere manier om met taal om te gaan dan door te vertalen. Het Prins Bernhardfonds schrijft in samenwerking met *de Volkskrant* daarom een aardige [vertaalwedstrijd](#) uit, waarin deelnemers worden opgeroepen een vertaling in te sturen van een lied. De te vertalen teksten zijn onder meer het liedje '[House of the Rising Sun](#)' van The Animals, '[Distanz und ein bestimmtes Licht](#)' van Silke Scheuermann en een Latijns lied uit de [Carmina Burana](#). De inzendingstermijn sluit op 21 januari a.s. Veelbelovende vertalers kunnen later in het voorjaar meedoen aan workshops, en uiteindelijk een boekenpakket winnen.

De Nederlandse Omroep Stichting (NOS) heeft op haar [website](#) naar aanleiding van de wedstrijd een interviewtje geplaatst met de zanger en liedvertaler Jan Rot.

4. Taalpost tijdens de feestdagen

In verband met de feestdagen verschijnt Taalpost volgende week slechts eenmaal. Wij wensen alle lezers prettige dagen.

De gratis e-mailnieuwsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Aanmelden of afmelden als abonnee: www.taalpost.nl. Archief: www.taalpost.nl/texts/archief.html.

Taalpost 1119

woensdag 22 december 2010

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: [Genootschap Onze Taal](#)

1. Taalnieuws

- Accent is belangrijker dan uiterlijk bij het beoordelen van iemands etnische achtergrond.
(Bron: [Express](#))

- Kinect, het nieuwe systeem van Microsoft om de computer aan te sturen met lichaamsbewegingen, is prima te gebruiken om gebarentaal te leren, vinden Amerikaanse onderzoekers.
(Bron: [De Telegraaf](#))

- De Chinese autoriteiten hebben de schrijvende media verboden om nog Engelse of andere buitenlandse woorden te gebruiken.
(Bron: [AD](#))

2. Onze Taal-woord van het jaar: *gedoogsteun*

Gedoogsteun is volgens ruim tweeduizend leden van het Genootschap Onze Taal het woord van het jaar. Lezers van *Onze Taal* en van *Taalpost* konden laten weten welk woord zij het meest typerend vinden voor het nu bijna afgelopen jaar. Het ging daarbij niet om het móóiste woord, en het hoefde ook geen nieuw woord te zijn.

Met 741 stemmen is *gedoogsteun* de afgetekende winnaar. *Aswolk* werd tweede, met minder dan de helft van dat aantal (351 stemmen), gevolgd door *linkse hobby* met 250 stemmen. De rest van de top-tien: *Bavariameisje* (229 stemmen), *Damschreeuwer* (132), *Dr. Bibber-regel* (121), *ipadden* (86), *stresstest* (78), *waxinewerper* (37) en *Anne Frank-boom* (28).

Had u graag willen weten waar het woord *advent* vandaan komt? Meld u dan ook aan voor de gratis Onze Taal-nieuwsbrief [Woordpost](#).

3. Extra: Italiaanse dialecten

Om het 150-jarig bestaan van de Italiaanse staat te vieren, zond de Italiaanse publieke omroep RAI recentelijk een aantal spraakmakende spotjes uit. In elk daarvan zijn een aantal Italianen te zien; een van hen probeert de ander iets duidelijk te maken (een huwelijk in te zegenen, een sportinterview af te geven, een intieme bekentenis te doen bij de psychiater) in een van de vele Italiaanse dialecten. De ander laat vervolgens merken niets van het gebodene te begrijpen

door hard 'Hè?' te roepen. Sommige Italianen zijn kwaad omdat ze menen dat dialecten op deze manier belachelijk worden gemaakt.

De website van de krant *la Repubblica* heeft de spotjes [op een rijtje gezet](#). Ook vermakelijk voor wie zelfs geen standaard-Italiaans spreekt.

4. Herhaling: steun aan Taalpost

Drie keer per week krijgt u, net als bijna 20.000 andere abonnees, Taalpost gratis in de bus. Het Genootschap Onze Taal doet dat uit idealisme: we vinden het belangrijk dat gratis informatie over taal op zo veel mogelijk manieren onze lezers bereikt. We willen Taalpost voor iedereen toegankelijk houden.

Onze Taal werkt zonder subsidie en hanteert een relatief lage contributie. Of u nu lid bent of niet, een extra gift kunnen we goed gebruiken om Taalpost en andere activiteiten in stand te houden. Een gift kunt u overmaken op rekening 3110100 t.n.v. Genootschap Onze Taal in Den Haag. Meer informatie leest u op [onzetaal.nl](#).

Bent u nog geen lid van Onze Taal? Dan kunt u natuurlijk ook nog altijd [lid worden](#). Of u kunt iemand anders een [cadeau-abonnement](#) geven. Hartelijk dank voor uw steun!

De gratis e-mailnieuwsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Aanmelden of afmelden als abonnee: www.taalpost.nl. Archief: www.taalpost.nl/texts/archief.html.

Taalpost 1118

maandag 20 december 2010

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: [Genootschap Onze Taal](#)

1. Taalnieuws

- Jacqueline de Romilly, de Franse kenner van het klassiek Grieks, is op 97-jarige leeftijd overleden.

(Bron: [TF1](#))

- Er is een nieuw programma voor de iPhone dat automatisch Spaanse teksten die met de camera bekeken worden in het Engels vertaalt en omgekeerd.

(Bron: [The Economist](#))

- De website Schuppies en Droegies geeft een overzicht van 200 namen van planten, struiken en heesters in het Drents.

(Bron: [Huus van de Taol](#))

2. Taaltip: *twee of vier handen op één buik?*

Over twee mensen die het altijd roerend met elkaar eens zijn, hoor je weleens zeggen: 'Dat zijn vier handen op één buik.' Daarbij wordt dan gedacht aan twee paar handen: die van beide betrokkenen. Toch hoort het te zijn: 'Dat zijn *twee* handen op één buik.' De clou van de uitdrukking is namelijk dat het om de twee handen van één persoon gaat: die zijn altijd in harmonie met elkaar. Die twee handen staan voor de twee personen die zo goed met elkaar overweg kunnen.

Volgens het *Groot Uitdrukkingenwoordenboek* van Van Dale is er nog een (verouderde) uitdrukking die hetzelfde zegt: 'Het zijn twee billen in één broek.'

Bent u een tevreden Taalpost-lezer? [Steun deze en andere uitgaven van Onze Taal!](#)

3. Oproep: hoe helder moeten kunstsomschrijvingen zijn?

Kunst staat in een kwade reuk. Dat blijkt nu in Nederland de subsidies verlaagd worden. Er zijn wel protesten, maar die klinken toch vooral zelfzuchtig en plichtmatig. Hoe komt dat? Een van de redenen die worden genoemd, is dat het publiek niets van kunst snapt. En dat zou dan weer komen doordat de teksten uit de kunstwereld in een ontoegankelijke stijl geschreven zijn.

Verdient het aanbeveling om die kunstsomschrijvingen helderder te maken? In het decembernummer van *Onze Taal* bespreekt de taalkundige Frank Jansen de voors en tegens. Het stukje staat ook op de [website van Onze Taal](#), waar bezoekers ook kunnen stemmen en reageren.

De gratis e-mailniewsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Aanmelden of afmelden als abonnee: www.taalpost.nl. Archief: www.taalpost.nl/texts/archief.html.

Taalpost 1117

vrijdag 17 december 2010

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: [Genootschap Onze Taal](#)

1. Taalnieuws

- Vwo-scholieren kunnen zich tot 15 januari inschrijven voor de Taalkunde Olympiade.

(Bron: [Universiteit Leiden](#))

- Tv-persoonlijkheid Mark Uytterhoeven gaat de spelers van KV Mechelen taalles geven.

(Bron: [Gazet van Antwerpen](#))

- De satirische website De Speld meldt dat platenzaken en bibliotheken na de herschikking van het alfabet in de Europese Unie vanaf 1 januari 2011 een half jaar de tijd krijgen om hun archieven te hersorteren.

(Bron: [De Speld](#))

2. Website van de week: Koerspoëzie

Tijdens de winter zijn elk weekend honderdduizenden kijkers aan het televisietoestel gekluisterd voor de rechtstreekse verslaggeving van veldritten op Vlaamse televisiezenders. De commentatoren, en soms ook de veldrijders, munten uit door creatief taalgebruik: "Hij struikelde waarschijnlijk over de bevroren poot van een koe", "Je moet zoeken waar de addertjes onder het zand zitten", "Opletten voor de duik op de buik", enzovoort. De opvallendste citaten worden elke week verzameld op [Koerspoëzie](#).

Welk woord typeert 2010 volgens u het best? [Stem](#) op het Onze Taal-woord van het jaar!

3. Winnaars wedstrijd *Tong verloren?*

"Tijdens een wandeling tussen de colleges door vroeg pater Titus aan zijn student Bomans wat hij eigenlijk studeerde. 'Volstrekt niets', zei Bomans. 'Een mooie richting', meende Brandsma goedkeurend." Die anekdote verklapt het antwoord op de wedstrijdvraag uit Taalpost 1111: hoe heette de hoogleraar die onder meer lid was van de katholieke vereniging van esperantisten in Nederland en in een anekdote over Godfried Bomans voorkomt? Het antwoord was Anno Sjoerd Brandsma, ook en vooral bekend onder zijn kloosternaam, Titus Brandsma. Dit zijn de winnaars van het boek geschreven door Piet van Sterkenburg en Ed Landman, waarvan de titel net voor de publicatie veranderd werd in *Nooit meer met je mond vol tanden*: Titia Ysebaert, Isabelle Roesems, Ton van Loon, Bruno Uten en Saskia Simon.

4. Wedstrijd: Toen football voetbal werd

Taalpost mag vijf exemplaren weggeven van *Toen football voetbal werd. Taal en cultuur van het oervoetbal in Nederland*. In dit boek schetst filosoof en neerlandicus Kees van der Waerden via tweehonderd verdwenen voetbalwoorden de ontstaansgeschiedenis van het Nederlandse voetbal. Wilt u in aanmerking komen voor een exemplaar? Beantwoord deze actuele voetbalvraag: Gisteren voetbalde AA Gent tegen een Franse club. Daar speelt een voetballer die in internationale wateren geboren werd en tot in 2005 geen nationaliteit had. Wat is zijn naam? Mail uw antwoord én uw adresgegevens voor 7 januari 2011 naar de [redactie](#).

De gratis e-mailnieuwsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Aanmelden of afmelden als abonnee: www.taalpost.nl. Archief: www.taalpost.nl/texts/archief.html.

Taalpost 1116

woensdag 15 december 2010

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: [Genootschap Onze Taal](#)

1. Taalnieuws

- De op de websites van Van Dale gekozen woorden van het jaar zijn voor Nederland *gedoogregering* en voor België *tentsletje*.

(Bron: [Van Dale Woord van het Jaar Nederland](#) - [Van Dale Woord van het Jaar België](#))

- Franstalige werknemers van horecazaken aan de Belgische kust leren Nederlands.

(Bron: [De Standaard](#))

- Uit een brief blijkt dat George W. Bush moeite had met spelling en grammatica.

(Bron: [Spiegel online](#))

2. Debat van de week: beïnvloedt de taal het denken?

Geeft de taal vorm aan de manier waarop we denken? Of is het misschien net andersom: de manier waarop we denken en leven beïnvloedt onze taal? *The Economist* opent een debat over die twee totaal verschillende standpunten. Eerst schetst de moderator beide standpunten. Dan zetten een voor- en een tegenstander hun argumenten uiteen. De lezers mogen online de stellingen becommentariëren en hun voorkeur voor een van de twee standpunten geven.

U bent een tevreden Taalpost-lezer? [Steun deze en andere uitgaven van Onze Taal!](#)

3. Extra: aantal sprekers Bretons daalt sterk

Op het Franse grondgebied worden 75 talen gesproken, waaronder 15 regionale talen. Hoewel de Franse staat jaarlijks een miljoen euro aan de promotie van regionale talen spendeert, gaat de kennis ervan zienderogen achteruit. Dat het Frans de enige officiële taal is, heeft daar zeker mee te maken. Ook is Frankrijk een van de landen die het [Europees handvest voor regionale en minderheidstalen](#) niet geratificeerd hebben. Een duidelijk voorbeeld van achteruitgang is te zien bij het Bretons: in het begin van de twintigste eeuw spraken 2 miljoen mensen die taal, vandaag de dag zijn er 200.000 sprekers en over tien jaar zullen er nog maar 70.000 zijn. [Een journalist van CNN](#) onderzocht hoe sterk het Bretons nog leeft.

De gratis e-mailnieuwsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Aanmelden of afmelden als abonnee: www.taalpost.nl. Archief: www.taalpost.nl/texts/archief.html.

Taalpost 1115

maandag 13 december 2010

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: [Genootschap Onze Taal](#)

1. Taalnieuws

- In het noorden van Koerdistan (Turkije) beginnen gemeenten zowel het Turks als het Koerdisch te gebruiken en krijgt de provincie Dêrsîm haar oorspronkelijke naam terug.
(Bron: [rudaw.nl](#))

- Het liedje 'Jennifer Jennings' van de bijna dertig jaar geleden overleden Louis Neefs is bekroond als de succesvolste Vlaamse songfestivalinzending die in het Nederlands is gezongen.
(Bron: [eurosong.be](#))

- Elf EU-landen (waaronder Nederland en België) gaan verder met de Europese octrooieregeling nadat Italië en Spanje een EU-brede regeling om taalredenen hebben geblokkeerd.
(Bron: [euobserver.com](#))

2. Taaltip: *ik ben verbleven of ik heb verbleven?*

Ik heb verbleven is het gewoonst in bijvoorbeeld 'Ik heb deze zomer een weekje op de Veluwe verbleven.' *Verblijven* betekent dan 'tijdelijk gevestigd zijn', 'vertoeven', 'logeren'.

Verblijven kan ook betekenen 'blijven, lang of voortdurend aanwezig zijn'; dan wordt *verblijven* gecombineerd met *zijn*. Deze betekenis is echter wat verouderd. Zinnen als 'Ik ben het hele jaar in Frankrijk verbleven, terwijl mijn man soms Nederland heeft bezocht' zijn niet meer zo gangbaar. *Verbleven* kan hier beter vervangen worden door *gebleven*. Maar deze betekenis van *verblijven* is waarschijnlijk wel de reden dat de meeste woordenboeken nog steeds zowel de vervoeging met *zijn* als die met *hebben* vermelden.

Op zoek naar een cadeau? Geef iemand een [abonnement op Onze Taal](#) of een [taalboek](#).

3. Extra: zwaar dictee

Op woensdag 15 december wordt zowel op Nederland 1 als op Canvas het [Groot Dictee der Nederlandse Taal](#) uitgezonden. Het dictee van dit jaar is geschreven door Tommy Wieringa. De presentatoren zijn ook dit jaar Philip Freriks en Martine Tanghe. Naar verluidt zal het een zwaar dictee zijn: de deelnemers kregen na de opnames 18 kilo boeken mee als cadeau.

Ondertussen is het Groot Kinderdictee der Nederlandse Taal al achter de rug. De 11-jarige winnaar maakte [slechts één fout](#). Wilt u het woensdag nóg beter doen? Maak dan ruimte voor het [Grote Spatiedictee](#), bijt u morgen vast in het [Groot Appledictee](#) of spoed u naar het [Onze Taal-oefendictee](#).

De gratis e-mailnieuwsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Aanmelden of afmelden als abonnee: www.taalpost.nl. Archief: www.taalpost.nl/texts/archief.html.

Taalpost 1114

vrijdag 10 december 2010

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: [Genootschap Onze Taal](#)

1. Taalnieuws

- Bekende deelnemers aan het Groot Dictee (aanstaande woensdag) zijn onder meer Frits Bolkestein en Annick Segal.

(Bron: [Persbericht NPS](#))

- Het meestgezochte woord op het Nederlandse deel van Google was dit jaar (weer) 'Hyves'.

(Bron: [AD](#))

- Nederlands is na Engels de meestgebruikte taal in spam, ongewenste mails.

(Bron: [Het Nieuwsblad](#))

2. Tweets van de week

Soms houdt Taalpost de lezers tot diep in de nacht bezig. Dit overkwam deze week bijvoorbeeld de cabaretière Katinka Polderman, nadat ze het bericht gelezen had over de 'human beatbox' die ontstaat wanneer je Google Translate van het [Duits in het Duits](#) laat vertalen. Ze deed hiervan verslag op haar [Twitter-account](#). Op zeker moment verzuchtte Polderman: "Google translate is het leukst met vieze woorden. Heel erg kinderachtig." Omdat Taalpost vooral op kantoor gelezen wordt, hier enkele van de beschaafdere: een vertaling van het [Nederlands in het Nederlands](#) en een [aansporing](#) van Polderman aan zichzelf.

Alleen deze week: [abonnement op Onze Taal voor Taalpostlezers met flinke korting!](#)

3. Extra: We are the linguists

Dat grammatici ook kunnen zingen, werd deze week bewezen door de afdeling Taalwetenschap van een universiteit in Boedapest. Zij vierden onlangs hun twintigjarig bestaan en namen daarom een videoclip op met een nieuwe Engelstalige tekst voor het lied 'We are the world'. De [video](#) werd een ongekende hit en trok deze week ruim 35.000 kijkers. Op de een of andere manier werkt hij ook heel inspirerend, zelfs als je de mensen in de video helemaal niet kent.

De gratis e-mailnieuwsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Aanmelden of afmelden als abonnee: www.taalpost.nl. Archief: www.taalpost.nl/texts/archief.html.

Taalpost 1113

woensdag 8 december 2010

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: [Genootschap Onze Taal](#)

1. Taalnieuws

- Steeds meer Amerikaanse studenten leren Arabisch.

(Bron: [Le Monde](#))

- Op Nederlandse middelbare scholen moet meer aandacht komen voor Nederlands, Engels en wiskunde.

(Bron: [Trouw](#))

- Meisjes kunnen beter lezen dan jongens.

(Bron: [AD](#))

2. Het Onze Taal-woord van het jaar

Wat is het woord van het jaar? Ook dit jaar legt Onze Taal deze vraag voor aan de leden. Om precies te zijn zoeken we het woord dat volgens u het meest typerend is voor het nu bijna afgelopen jaar. Het gaat dan niet om het móóiste woord, of (zoals bij de verkiezing van Van Dale die momenteel ook loopt) om een níeuw woord. Vorig jaar viel de keus bijvoorbeeld op *twitteren*, dat al een paar jaar daarvoor was opgedoken.

Welke woorden komen in aanmerking? We selecteerden de volgende kandidaten:

Anne Frank-boom

aswolk

Bavariameisje

Damschreeuwer

Dr. Bibber-regel

gedoogsteun

ipadden

linkse hobby

stresstest

waxinewerper

Breng uw stem uit op www.onzetaal.nl/woord2010. Dat kan tot 20 december. Alvast dank voor uw medewerking.

3. Extra: Steunt u Onze Taal?

Drie keer per week krijgt u, net als bijna 20.000 andere abonnees, Taalpost gratis in de bus. Het Genootschap Onze Taal doet dat uit idealisme: we vinden het belangrijk dat gratis

informatie over taal op zo veel mogelijk manieren onze lezers bereikt. We willen Taalpost voor iedereen toegankelijk houden.

Onze Taal werkt zonder subsidie en hanteert een relatief lage contributie. Of u nu lid bent of niet, een extra gift kunnen we goed gebruiken om Taalpost en andere activiteiten in stand te houden. Een gift kunt u overmaken op rekening 3110100 t.n.v. Genootschap Onze Taal in Den Haag. Meer informatie leest u op onzetaal.nl.

Bent u nog geen lid? Dan kunt u natuurlijk ook nog altijd [lid worden](#): deze week met speciale korting voor Taalpost-abonnees. Bovendien kunt u altijd een ander met de kerstdagen een [cadeau-abonnement](#) geven. Hartelijk dank voor uw steun!

4. Taalpost te laat

Helaas verschijnt de Taalpost deze week niet op woensdag maar op donderdag.

De gratis e-mailnieuwsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Aanmelden of afmelden als abonnee: www.taalpost.nl. Archief: www.taalpost.nl/texts/archief.html.

Taalpost 1112

maandag 6 december 2010

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: [Genootschap Onze Taal](#)

1. Taalnieuws

- Wie de tekst 'pv zk bschk pv zk pv bschk zk pv zk bschk pv zk pv bschk zk bschk pv bschk bschk pv kkkkkkkkkk bschk' door Google Translate van het Duits in het Duits laat 'vertalen', en het resultaat laat uitspreken, wacht een muzikale verrassing.

(Bron: [Archie](#))

- Amerikaanse wetenschappers zetten ultrageluid in voor taalkundig onderzoek naar Zuidelijk-Afrikaanse klikgeluiden.

(Bron: [Scientific American](#))

- Het Chinees wordt een belangrijke taal op Indiase middelbare scholen.

(Bron: [Bharat Chronicle](#))

2. Taaltip: 'Wat doet Sinterklaas ('s) zomers?'

'Wat doet Sinterklaas 's zomers?' en 'Wat doet Sinterklaas zomers?' zijn allebei juist.

Zomers en *'s zomers* zijn al heel lang synoniem in de betekenis 'in de zomer'. Volgens het *Woordenboek der Nederlandsche Taal* (WNT) kan *zomers* rechtstreeks afgeleid zijn van *zomer* door er een *s* achter te plaatsen, zoals *deels* ('gedeeltelijk') is afgeleid van *deel*. Het is echter ook mogelijk dat het een samengetrokken vorm is van *'s zomers/des zomers*.

Zomers kan ook 'van de aard van de zomer, zoals past bij de zomer' en 'zomers gekleed' betekenen. Bijvoorbeeld: 'Wat zie jij er zomers uit vandaag!' Daarom is een zin als 'Sinterklaas gaat zomers naar het strand' dubbelzinnig. Er is hoogstwaarschijnlijk bedoeld dat de Sint in de zomer op het strand bijkomt van al zijn activiteiten als goedheiligman, maar je kunt er ook in lezen dat de Sint zomers gekleed naar het strand gaat. 'Sinterklaas gaat 's zomers naar het strand' is maar voor één uitleg vatbaar.

Meer informatie over (*'s*) *zomers* en vergelijkbare woorden vindt u [op onze website](#).

Wilt u teksten laten corrigeren? Vraag het de [Taaladviesdienst](#).

3. Extra: d/t-fouten in het nieuwe nummer van *Onze Taal*

D/t-fouten worden nauwelijks nog opgemerkt en nog minder veroordeeld. Dat blijkt uit een onderzoek van de Universiteit Utrecht waarover Frank Jansen, een van de onderzoekers, schrijft in het decembernummer van *Onze Taal*.

De onderzoekers wilden eigenlijk testen hoe erg mensen het vinden als ze ergens bijvoorbeeld *hij vind* zien staan. Wat bleek? De helft van de mensen zág de d/t-fouten niet eens, ook niet als ze hoogopgeleid waren. En de andere helft, de proefpersonen die de fouten dus wél hadden opgemerkt, hechtte weinig waarde aan de fouten zelf: teksten mét dat soort fouten werden niet slechter beoordeeld dan teksten zónder.

De resultaten zijn vooral opmerkelijk als je ze vergelijkt met die van experimenten die dertig jaar geleden gedaan zijn. Toen stonden verkeerde d's en t's nog op een tweede plaats als het ging om de ergerniswekkendste fouten in geschreven teksten.

Nieuwsgierig geworden naar het hele artikel? Dan is de volgende aanbieding iets voor u: als u als Taalpost-abonnee deze week lid-abonnee van *Onze Taal* wordt, dan ontvangt u *Onze Taal* 13 maanden lang voor € 27,50. Dat betekent een korting van bijna 25 procent. U krijgt het decembernummer met het genoemde artikel van Frank Jansen nog vóór Kerst in de bus. Meld u nu aan op de website van [Onze Taal](#).

De gratis e-mailnieuwsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Aanmelden of afmelden als abonnee: www.taalpost.nl. Archief: www.taalpost.nl/texts/archief.html.

Taalpost 1111

vrijdag 3 december 2010

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: [Genootschap Onze Taal](#)

1. Taalnieuws

- De zesde Gouden Veer, een jaarlijkse prijs voor de 'Best Schrijvende Ambtenaar van Nederland', is dit jaar gewonnen door een medewerker van de gemeente Breda.

(Bron: [BN/DeStem](#))

- Het Frans blijft een moeilijke taal voor de Amerikaanse acteur Johnny Depp.

(Bron: [Leidsch Dagblad](#))

- De taalkundige Frans Debrabandere was het aan zijn achternaam verplicht om op zoek te gaan naar de oorsprong van Brabantse dialectwoorden.

(Bron: [Het Nieuwsblad](#))

2. Extra: Onze Taal-oefendictee

Oefening baart kunst. Dat geldt zeker voor de deelnemers aan het Groot Dictee der Nederlandse Taal, dat op 15 december op televisie wordt uitgezonden. Daarom stelde de Taaladviesdienst van Onze Taal een [oefendictee](#) op: negen zinnen en een titel. De bedoeling is dat u de fouten opspoot of de tekst gebruikt om in kleine kring voor te lezen. U kunt zowel de tekst als de oplossing downloaden. Aan het Onze Taal-oefendictee zijn geen prijzen verbonden, maar het is wel interessant oefenmateriaal.

Op zoek naar een cadeau? Geef iemand een [abonnement op Onze Taal](#) of een [taalboek](#).

3. Winnaars wedstrijd *De taal van het zand*

Dit was de vraag in Taalpost 1105: de uitgeverij van *De taal van het zand* heeft een naam die verwijst naar een weersverschijnsel en naar een Franse schrijver; wat is zijn voornaam? De uitgeverij was 'Mistral' en de voornaam 'Frédéric'. We kregen maar liefst 595 inzendingen, een record. De volgende deelnemers winnen *De taal van het zand*: Magdalena Maartje Rondeboom, Ingrid Sauvenée-De Man, Sadi Bakker, Tim Meese en Ria Pater.

4. Wedstrijd: Tong verloren?

Taalpost mag vijf exemplaren weggeven van *Tong verloren?*, een boek van Ed Landman en Piet van Sterkenburg dat beginnende redenaars laat zien hoe ze boeiende sprekers kunnen worden. In *Tong verloren?* maken de auteurs veelvuldig gebruik van anekdotes, bijvoorbeeld over Godfried Bomans en een hoogleraar die onder meer lid was van de katholieke vereniging van esperantisten in Nederland. Hoe heette deze man? U kunt zowel zijn burgernaam kiezen als zijn kloosternaam, waaronder hij vooral bekend is. Mail uw antwoord én uw adresgegevens voor 17 december naar de [redactie](#).

De gratis e-mailnieuwsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Aanmelden of afmelden als abonnee: www.taalpost.nl. Archief: www.taalpost.nl/texts/archief.html.

Taalpost 1110

woensdag 1 december 2010

Redactie: Erik Dams en Marc van Oostendorp; uitgave: [Genootschap Onze Taal](#)

1. Taalnieuws

- De grootste taalergernis van 2010 is 'me moeder'.

(Bron: [Irritaal](#))

- Niet-Europese immigranten in Italië moeten voortaan een taaltest afleggen om te bewijzen dat ze Italiaans begrijpen.

(Bron: [UPI](#))

- De vertaler van Kuifje-albums in het Hindi had het moeilijk met het scheldproza van kapitein Haddock door een gebrek aan maritieme termen in die taal.

(Bron: [Het Laatste Nieuws](#))

2. Website van de week: Sinterklaasgedichten

In de koude dagen voor Sinterklaas breken mensen zich het hoofd over het schrijven van originele Sinterklaasgedichten. De website [Sinterklaasgedichten.com](#) helpt hen met een stappenplan, rijmtips en een rijmwoordenboek. Als u minder tijd en inspiratie hebt, kunt u in de kant-en-klare gedichten duiken, die alfabetisch gerangschikt zijn per cadeau en per persoon.

Voor een origineel Sinterklaasgedicht stopt u een kleine bijdrage in de rijmmachine en enkele minuten later krijgt u het resultaat in uw mailbox. De machine kiest uit 4096 gedichten, "geschreven door een professionele dichter". (Het betaalsysteem van de rijmmachine werkt voorlopig alleen in Nederland.)

Nieuwe boeken van Onze Taal in aantocht: [Grammatica geregeld en Tekstvorm geregeld.](#)

3. Extra: The Dialectizer

"Zee Interneshunel Oolympaec Cummeettee-a is tu infesteegete-a BBC cleeems ooff curroopshun egeeenst Feeffa Feece-a-Preseedent Issa Heyetuoo, elsu un IOC member. Hurty flurty schnipp schnipp!" Dit is een bericht van BBC News, dat door de molen van [The Dialectizer](#) is gehaald, een website die Engelstalige websites of teksten omzet naar de taal van een Cockneyspreker, een hacker, een redneck of de Zweedse kok uit de Muppetshow (zoals in het citaat). The Dialectizer maakt gebruik van bewerkingen om woorden en woorddelen te

zoeken en te vervangen. Bij de meest complexe vertalingen gebeurt dit aan de hand van honderden zoekreeksen.

De gratis e-mailnieuwsbrief Taalpost verschijnt op maandag, woensdag en vrijdag. Aanmelden of afmelden als abonnee: www.taalpost.nl. Archief: www.taalpost.nl/texts/archief.html.